

دەرمانەکانی دژە چەوری

Anti Hyoerlipidemia

ئامادەکردنی وانە

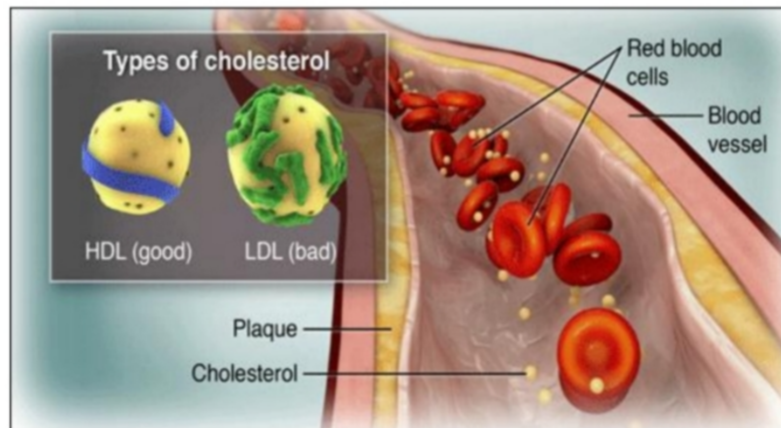
بەڕێوەری گروپی PHI

سەرپەرشتی گشتی

جێبەجێکاری وانەکان

د.اسماعیل لەک

2023

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

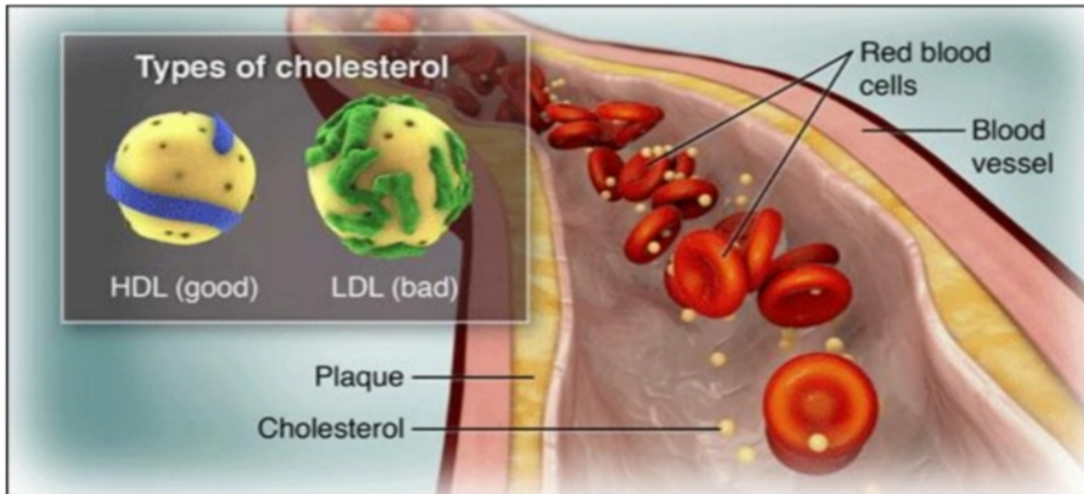
دژە چەوری Anti hyperlipidemia

چەوری چیە ؟ لە ناو خوێنی هەموو کەسێك جۆرە مادەیەك هەیە کە شێوەی وەك و ڕۆنە پێی دەوترێ چەوری بونیان پێویستە ،چونکە بەشدارە لە کۆمەڵێك کارلێکی پێویست ، وەك هەڵگرتنی خۆراك و وزە و گەیاندنیان بە شانەکان .

جۆرەکانی چەوری ناو خوێن چین ؟

یەکەمیان چەوری جۆری "HDL" کە بەکۆلیسترۆڵی باش ناسراوە و کارەکەی بریتی یە لەپاراستنی بۆرییەکانی خوێن لەکەڵەکەبوون و نیشتنی چەوری زیادە.

دووەمیان بریتی یە لە جۆری "LDL" ئەمیش بە کۆلیسترۆڵی خراپ ناسراوە چونکە لەناو شانە و ئۆرگانەکانی لەشدا دەنیشێت و زیانی گەورەی تەندروستی دەبێت. بۆ زانینی ڕێژەکانیشیان لەکاتی ئەنجامدانی شیکاری کۆلیسترۆڵی خوێندا هەردوو جۆرەکەی چەوری خوێن دەردەکەوێت.

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

<u>جۆرەکانی چەوری و ڕێژەی ناساییان .</u>

Element	Optimal	Borderline	High risk
LDL C	<100	130–159	160+
HDL C	>60	35–45	<35
Triglycerides	<150	150–199	>200
Total Choles.	<200	200–239	>240

دەرمانەکانی چەوری بە گشتی دەبن بە سێ کۆمەڵە .

HMG-CoA-reductase-1

گرووپی (ستاتینەکان) بەکاردێ بۆ کەم کردنەوەی چەوری ناو خوێن

تێبینی// دەرمانەکان بەگشتی وا باشترە شەوان بخورێ چونکە بەم شێوەیە چەوری زیاتر دادەبەزێ .

Fibrates.–2

فایبرەیتەکان بەکاردێ بۆ کەم کردنەوەی چەوری(تراگلسراید)۔

Omega-3,Maxepa,fish oil- 3

کۆمەڵەی سێیەم ئەم کۆمەڵەیە زیاتر ئاستی چەوری(ترایگلسراید)کەم دەکەنەوە.

Pharmacology گروپـــــی دەرمانـــزانـــی

HMG-CoA-reductase-1

گرووپی (ستاتینەکان) بەکاردێ بۆ کەم کردنەوەی چەوری ناو خوێن

تێبینی// دەرمانەکان بەگشتی وا باشترە شەوان بخورێ چونکە بەم شێوەیە چەوری زیاتر دادەبەزێ ٠

1_~(statin)

- Rosuvastatin
- Simvastatin
- Atorvastatin
- Lovastatin
- Paravastatin

1

ناوی زانستی: Rosuvatatin

بەکاردێت بۆ بەرزبونەوەی چەوری خوێن،
کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش
LDL چارەسەر کردنی زیادبونی ترای
گلاسایدەکان_فراوان کردنی مولولەی خوێن

١*١

شێوەکانی

حەب/ Mg 5,10,20,40

ناوە براندەکانی

_ Rosulip
_ Rosuvast
_ Rosaplus
_ Crestor

کاریگەری لاوەکی

سەرئێشە، پشت ئێشە،گێژبون
نەمانی خەو،خەمۆکی و
دڵەراوکێ،بەرزبونەوەی
پەستانی خوێن،ڕشانەوە،بای
سک ،ئازارە دەمارە و
ماسولکەکان،خرۆشتن،پەڵەی
پێست

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

2

ناوی زانستی: Rosuvatatin

Extra Information

وشیاربه وریابه

١*١

لەکاتی دوگیان هەرگیز نابێت بەکاربێت، باشتروایە کە دوگیان بوین واز لەدەرمانەکە بهێنی یاخود راوێژ بەدکتۆرەکەت بکەیت،هەندێک زانیاری بەردەستە کەوا بەشیردا تێدەپەرێت،بەلاَم کاریگەری ئەو تۆی نیە بۆ منداڵ لەکاتی شیر پێدان، بۆشۆفێری بەرێژەی ١٠% بۆشۆفێران کاریگەری رەنگە ببێت بەهۆی کاریگەری لاوەکی ،دەبێتە هۆی گێژ بون خەواڵووی

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: simvastatin

بۆ کەسانێک دەبێت کەوا ڕێژەی چەوری خوێنی بەرز بوبێتەوە

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
Mg 10,20,40,80/حەب	_ Lipex _ Simvaron _ ZimVast _ Zocor	سەرئێشە، پشت ئێشە،گێژبون نەمانی خەو،خەمۆکی و دڵەراوکێ،بەرزبونەوەی پەستانی خوێن،ڕشانەوە،بای سک ،ئازارە دەمارە و ماسولکەکان،پەڵەی پێست،قژ هەڵوەرین،قەبزی

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

4

ناوی زانستی: simvastatin

Extra Information

وشیاربە وریابە

١*١

ئەم حەبەبۆ دابەزانی کێش لابردنی چەوری بەکار نایەت، چونکە چەوری بن پێست جیاوازە،لەگەڵ چەوری ناو خوێن،ئاگەداربە گەر نەخۆشی جگەرت هەیە،لەکاتی دوگیانی و شیر پێدان ئەم جۆرە و حەبانەی تر بەکاردێت

وەک / Itroconazole,ketoconazole,Erythromycin,nefazodon,Gemfibrozil

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

5

ناوی زانستی: Atorvadtatin

بەکاردێت بۆ چارەسەر کردنی بەرزبونەوەی چەوری خوێن، کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش LDL چارەسەر کردنی زیادبونی ترای گلاسایدەکان_ نەخۆشیەکانی دڵ،چەوری ماسولکەکان

١*١

شێوەکانی

حەب / 10,20,40,80, Mg

ناوە براندەکانی

_ Atorcruz
_ Kolestor
_ Avas
_ Lipitor

کاریگەری لاوەکی

سەرئێشە، پشت ئێشە،گێژبون نەمانی خەو،خەمۆکی و دڵەراوکێ،بەرزبونەوەی پەستانی خوێن،ڕشانەوە،بای سک ،ئازارە دەمارە و ماسولکەکان،بەرزبونەوەگ مادەی کریاتین لەخوێن دا،قەبزی،سکچوون

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

6

ناوی زانستی: Atorvadtatin

Extra Information

وشیاربە وریابە

١*١

ئەم حەبە بۆ کێش دابەزاندن بەکار نایەت، چونکە چەوری بن پێست جیایە وەک لە چەوری ناو خوێن ، دەبێت ئاگەداری جگەرت بیت لەکاتی بەکارهێنانی ئەم دەرمانە،بەهیچ شێوەیەک بەکار نایەت لەکاتی دوگیانی،لەکاتی شیرپێدان نەزانراوە کەوا تێدەپەرێت یاخود نا باشترە بەراوێژی دکتۆری پسپۆڕ ،ئەم دەرمانە وەربگیرێت، لەکاتی شیر پێدان بە مندالٔ،لەکاتی شوفێری کارناکاتە سەری

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

7

ناوی زانستی: Lovastatin

به‌کاردێت بۆ به‌رزبونه‌وه‌ی چه‌وری خوێن،
که‌م کردنه‌وه‌ی چه‌وری زیان به‌خش
LDL چاره‌سه‌ر کردنی زیادبونی ترای
گلاسایده‌کان_فراوان کردنی مولوله‌ی خوێن

١*١

شێوه‌کانی

Mg 10,20,40,/حه‌ب

ناوه براندەکانی

_ Lovacard
_ Lostatin
_ Mevacor
_ Advicor

کاریگه‌ری لاوه‌کی

سوربونه‌وه،هێلنج،ئازاری
سک، گێژبوون،بێ
خه‌وی،به‌دهه‌رسی،قه‌بزی
سکچون،

Pharmacology گروپـــــی ده‌رمانـــزانـــی

ناوی زانستی: Bezafibrate

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

زانیاری ئەوتۆ لەبەر دەستت نین، بۆ کاریگەری خرایپ لەکاتی دوگیانی بۆ کۆرپەلە،باشتر وایە بەراوێژی دکتۆری پسپۆر بکرێت یان بریار بدرێت،بەهەمان شێوەش لەکاتی شیر پێدان، بۆ شۆفێری کاریگەری خراپی لێ بەدی نەکراوە

گروپی دەرمانزانی Pharmacology

ناوی زانستی:Pravastatin

به‌کاردێت بۆ چاره‌سه‌ری به‌رزبونه‌وه‌ی چه‌وری خوێن، که‌م کردنه‌وه‌ی چه‌وری زیان به‌خش LDL چاره‌سه‌ر کردنی زیادبونی ترای گلاسایده‌کان_فراوان کردنی مولوله‌ی خوێن

١*١

شێوه‌کانی

حه‌ب/ Mg 10,20,40,

ناوه براندەكانی

_ prasiver
_ Pravator
_ Pravafenix
_ Pravachol

کاریگه‌ری لاوه‌کی

خه‌مۆکی،سه‌ر ئێشه‌،ئازاری گه‌ده‌،په‌ڵه‌ی سه‌رپێست،ئازاری ماسولکه‌ ،قه‌بزی،سکچون،خوارانی له‌ش،رێژه‌ی ماده‌کانی جگه‌ریش به‌رزده‌بێته‌وه‌

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

10

Pravastatin:ناوی زانستی

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

وەک حەبەکانی تری کۆمەڵەیstatinبۆ دابەزاندنی کێش بەکار نایەت،ئاگەداری جگەرت بە،لەکاتی دوگیانی بەکارنایەت.باشترە دکتۆری پسپۆڕ ئاگەدار بکەیتەوە لەکاتی بونی سک(حەمل) کەوا ئەم دەرمانە وەردەگریت،لەکاتی شیردان بەهیچ شێوەیەک بەکار نایەت،کارناکاتە سەر شۆفێر

Pharmacology گروپـــــی دەرمانـــزانـــی

Fibrates.–2

فایبرەیتەکان بەکاردێ بۆ کەم کردنەوەی چەوری(تراگلسراید)۔

2_~ (fib rate)

- Fenofibrate
- Ciprofibrate
- Clofibrate
- Bezafibrate

1

ناوی زانستی: Fenofibrate

بەکاردێت بۆ کەسێک کەوا چەوری تری گلاسایدی لەخوێن بەرزبێتەوە،وتا چەوری خوێنی بەرزبێت،

١*١

شێوەکانی

حەب/ 48,50,154,160 Mg

کەپسول/ 87,135,150,160,200 Mg

ناوە براندەکانی

_ Liptanhyl
_ Flucro
_ Lofibra
_ Lypnthyl

کاریگەری لاوەکی

ئازاری سک، غازات،زیاد کردنی فرمانی جگەر

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

2

ناوی زانستی: Fenofibrate

Extra Information

١*١ وشیاربە و وریابە

پەیوەندی بەدکتۆرەکەتەوە بکە ئەگەر توشی ئازاری ماسولکەی کردی،ئەگەر سەرو ٧٠ساڵیت،گەر گورچیلەت تەواو نیە،رژێنەکانت تەواو نین،رەنگە ئەگەری بونی غودەی دەرەقیت نزیکا بکاتەوە،لەکاتی دوگیانی دکتۆر بڕیار دەدات لەکاتی شیرپێدان دکتۆری تایبەت بڕیار دەدات،کار لە شۆفێر ناکات

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: Ciprofibrate

بەکاردێت بۆ بەرزبونەوەی چەوری خوێن،
کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش
LDL چارەسەر کردنی زیادبونی ترای
گلاسایدەکان_فراوان کردنی مولولەی خوێن

١*١

کاریگەری لاوەکی	ناوە براندەکانی	شێوەکانی
سەر ئێشە،ناتەواوی جنسی گێژبون،خەواڵوی،لیرک،کەم خوێنی ،رشانەوە،هەڵوەرینی قژی سەر	_ cifibet _ Glenliped _ Oroxadin _ Lipanor	حەب/ Mg 100

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

4

ناوی زانستی: Ciprofibrate

Exra Information

١*١

وشیاربە وریابە

لەکاتی دوگیان و لەکاتی شیرپێدان، زانیاری ئەو تۆنیە لەسەری کەوا دەتوانرێ یاخود نا بەڵام باشتروا وایە دوابڕیاری دکتۆری پسپۆر وەربگریت.لەکاتی شۆفێری رەنگە کاریگەری ئەو تۆی نەبێ مەگەر بەرێژەیەکی کەم کاریگەریە لاوەکیەکی کاری تێبکات

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

5

ناوی زانستی: Clofibrate

بەکاردێت بۆ بەرزبونەوەی چەوری خوێن،
کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش
LDL چارەسەر کردنی زیادبونی ترای
گلاسایدەکان_فراوان کردنی مولولەی
خوێن ، کۆلیسترۆلی جۆری VLDL

١*١

شێوەکانی

حەب/Mg 500

ناوە براندەکانی

_ Clomatfibrate
_ Enzo
_ Tocris
_ Atromid_s

کاریگەری لاوەکی

هێلنجدان،رشانەوە،کەمبونی
کێش،کەمبونی ئارەزووی
سێکسی،هەڵوەرینی
موو،سکچون،پەڵە،گەدە،ئازاری
ماسولکە،بێهێزی،خوران

گروپــــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

ناوی زانستی: Clofibrate

Extra Information

١*١

هۆشیاربە و وریابە

نابێت بێ ڕاوێژی دکتۆری پسپۆڕ بدرێت بە ئافرەتی دوگیان،لەکاتی بەکارهێنانی ئەم دەرمانە نابێت شیر بدرێت بەمنداڵ،لەکاتی شۆفێری کاریگەری نیە،

7

ناوی زانستی: Bezafibrate

بەکاردێت بۆ بەرزبونەوەی چەوری خوێن،
کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش
LDL چارەسەر کردنی زیادبونی ترای
گلاسایدەکان_فراوان کردنی مولولەی خوێن

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
Mg 200,400/حەب	_ Bezalip Mono _ Zafibral _ Epibeza _ Bezalip	سەرئێشە، پشت ئێشە،گێژبون نەمانی خەو،خەمۆکی و دڵەراوکێ،بەرزبونەوەی پەستانی خوێن،ڕشانەوە،بای سک ،ئازارە دەمارە و ماسولکەکان،خرۆشتن،پەڵەی پێست

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

7

ناوی زانستی: Bezafibrate

بەکاردێت بۆ بەرزبونەوەی چەوری خوێن،
کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش
LDL چارەسەر کردنی زیادبونی ترای
گلاسایدەکان_فراوان کردنی مولولەی خوێن

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
Mg 200,400/حەب	_ Bezalip Mono _ Zafibral _ Epibeza _ Bezalip	سەرئێشە، پشت ئێشە،گێژبون نەمانی خەو،خەمۆکی و دڵەراوکێ،بەرزبونەوەی پەستانی خوێن،ڕشانەوە،بای سک ،ئازارە دەمارە و ماسولکەکان،خرۆشتن،پەڵەی پێست

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

ناوی زانستی: Bezafibrate

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

زانیاری ئەوتۆ لەبەر دەستت نین، بۆ کاریگەری خراپی لەکاتی دوگیانی بۆ کۆرپەلە،باشتر وایە بەراوێژی دکتۆری پسپۆر بکرێت یان بریار بدرێت،بەهەمان شێوەش لەکاتی شیر پێدان، بۆ شۆفێری کاریگەری خراپی لێ بەدی نەکراوە

کۆمەڵەی سێیەم بریتیە لە:

1.Omega 3
2.Maxepa
3.Oil fish

1

ناوی زانستی: Omega 3

بەکاردێت بۆ بەرزبونەوەی چەوری خوێن، کەم کردنەوەی چەوری زیان بەخش کردنی زیادبونی چەوری ترای گلاسایدەکان

١*١

کاریگەری لاوەکی

تێکچونی
هەرس ،گێژبوون،تێکچونی جگەر،سەرئێشە،پەڵە و زیپکە،نزمبونەوەی پەستانی خوێن،وشک بونی لووت ،زیاد بونی خرۆسپیەکانی خوێن

ناوە براندەکانی

Omega 3 _

شێوەکانی

حەب و جێل سۆفت/
Mg 500,1000

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

2

ناوی زانستی: Omega 3

Extra Information

١*١

وشیاربه وریابه

لەکاتی دوگیانی کێشە دروست ناکات،دەتوانرێ بەکاربێت، لەکاتی شیرپێدان دەتوانرێت،بەکاربێت کاری یگەری خراپ لەسەر شۆفێر دروست ناکات

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: Omega 3

ناوەکانی تری

١*١

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

PHI Care

10

له سوده گرنگه‌کانی

Omega 3's

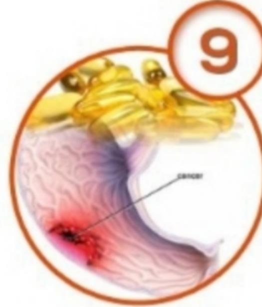
1

ئاستی چەوری
کۆلیسترۆل لەخوێن
دادەبەزێنێت

10

کەم کردنەوەی
ئازاری سوڕی مانگانە

9

یارمەتیدەرە
بۆرێگری کردن لە
نەخۆشی جگەر

8

ڕۆڵی هەیە
لەگەورە کردنی
بیلبیلەی چاو

2

فشاری بەرزی
خوێن
دادەبەزێنێت

7

پارێزگاری دەکات
لە زیندوو
هێشتنەوەی
پێست بەگەنجی

3

مەترسیەکانی دڵ
کەم دەکاتەوە پارێزگاری
لێدەکات

4

دەتپارێزێت لە توش بون
بەنەخۆشی شەکرە

5

ڕۆڵی هەیە لە
کەمکردنەوەی
نیشانەکانی ڕۆماتیزم

6

مێشک و یادگە لەگەڵ
بیرەوەریت بەهێز
دەکات

دەرمانەکانی دژە چەوری

Anti Hyoerlipidemia

ئامادەکردنی وانە

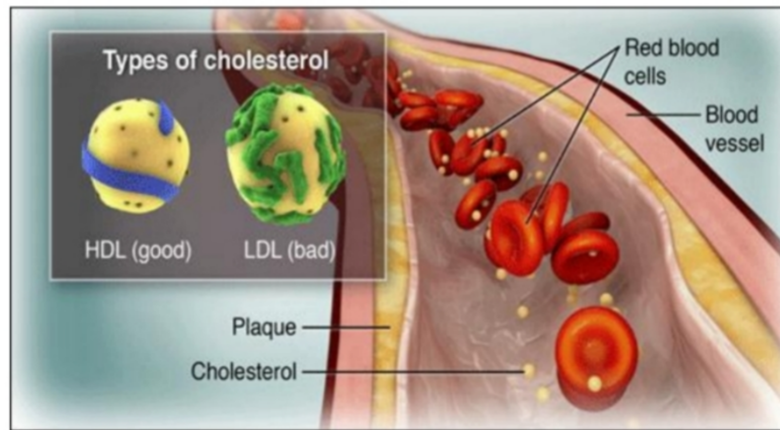
بەڕێوەری گروپی PHI

سەرپەرشتی گشتی

جێبەجێکاری وانەکان

د.اسماعیل لەک

2023

گروپــــی دەرمانــــزانــــی Pharmacology